

entre la Generalitat, el Bisbat, la Diputació i l'Ajuntament d'Albanyà, permetran gaudir del lloc amb tota comoditat i amb el degut confort.

Hi haurà un gran menjador, obert a les perspectives del paisatge, i habitacions dotades de tots els requisits exigibles a un bon establiment hotelier. Hi haurà una biblioteca, contigua a la cambra restaurada de mossèn

Cinto, on es podrà llegir la seva obra i documentar-se sobre la seva estada.

Des d'allà mateix, amb els textos de Verdaguer a la mà, es podrà resseguir el vastíssim panorama que ell va descriure amb precisió de geògraf i amb inspiració de poeta. I sempre amb el Canigó com a teló de fons.

Narcís-Jordi Aragó

Al voltant de la cambra

A hores d'ara, si no hi ha hagut cap daltabaix que no vaig poder preveure en el moment que em vaig posar a escriure aquest article, tothom ja deu saber o suposar que la temporada turística ha estat un èxit. Un èxit, naturalment, relatiu; segons el punt de vista i l'economia d'aquell que en parla. Però deixem-ho estar. A la vida el que compta són els resultats, encara que, en aquest cas, tot sovint el resultat sigui que una cosa és allà on ens agrada que vagin els turistes i una altra on volem anar nosaltres de vacances. I ara penso en aquell meu amic viatger que em deia desolat que, després d'estudiar un cop i un altre el mapa peninsular, no havia estat capaç de trobar cap lloc del litoral tan verge, tan autèntic i tan poc massificat com el cap de Gata. Deu ser per això que ara preveuen portar-hi una part de l'aigua que diuen que ens sobra als de dalt: la imatge del Paradís no ha tingut mai gaire res a veure amb roques pelades, vegetació escassa i sargantanes. Deixem-ho córrer, també. El cert és que Lawrence Durrell, posant-ho en boca del poeta de la Ciutat –que és la seva manera d'anomenar Kavafis–, va escriure que no hi ha cap nau que ens allunyi de nosaltres mateixos. No cal que escrigui que ja ho sabem: n'hi ha prou de dir que en general no en fem cas. A mi em sembla que, quan viatjar s'equipara amb novetat, quan es viatja per fugir, potser el que cal és no moure's gaire. Tinc davant meu el *Viatge a l'entorn de la meva cambra*, de François-Xavier de Maistre. El va escriure l'any 1794, quan estava arrestat a la ciutadella de Torí per haver participat en un duel. El mapa de De Maistre és la seva cambra, els accidents geogràfics són els seus mobles. En un moment del seu singular viatge escriu: «Vaig decidir dinar allà mateix; si fa no fa, ja era migdia, i si hagués fet un pas més per la meva cambra, m'hauria tocat dinar a la nit». I és que a la llarga l'enueig o el tedi es guanyen amb la imaginació i no amb la novetat. «No sé com pots parlar del teu camí», diu la Reina a Alcía. «Tots els camins són meus». Però no és veritat. Republicans com som, si substituïm la reina pel temps, ens alegrarà adonar-nos que Alcía ha acabat guanyant al temps. El seu temps, és clar. És terra de meravelles.

Xavier Cortadellas

Tossa, any zero

«Pandora. Quan Ava Gardner seduí Girona». Exposició que repassa les incidències del rodatge de la pel·lícula *Pandora i l'holandès errant* a Tossa i Girona. Del 29 de maig a l'11 de setembre, sala d'exposicions temporals del Museu del Cinema de Girona.

Estem d'enhorabona. Per diverses raons. La mostra «Pandora. Quan Ava Gardner seduí Girona» significa aprofitar un espai, el de la sala temporal, del qual fins ara no s'havia sabut treure tot el suc possible. El *leitmotiv*: explicar l'impacte, humà, social, que va significar per a la Tossa de Mar i la Girona dels anys 50 l'aparició d'un grup de tronats amb uns estris estranys; una gent que, ves per on, eren actors, tècnics i operaris de Hollywood vinguts per un encàrrec: el rodatge del film *Pandora i l'holandès errant* (1951), dirigit per Albert Lewin.

La tesi, d'altra banda discutible, poc aprofundida, és que la Costa Brava va ser coneguda a nivell mundial pel film. El muntatge ha girat al voltant d'un abundant material gràfic de fotògrafs locals (com Manel Fàbregas, amb una magnífica foto d'una Ava encisadora que ha servit de reclam de la mostra) que van aprofitar l'oportunitat que se'ls oferia: plasmar les entranyes d'aquesta indústria ben greixada que és en tot moment la meca del cinema, el dia a dia dels actors–mites James Mason, la mai prou admirada Ava Gardner i l'univers que es movia al seu voltant. Un altre encert: l'audiovisual, de factura

professional, amb impagables opinions de tossencs i gironins que van fer d'extres o que van conèixer els actors. Aquest és el cas de tres dones, avui ja grans, que van participar com a públic a la *corrida* i que, anys després, en estrenar-se la pel·lícula a l'Estat, van veure, decebudes, com només hi apareixien unes dècimes de segon.

En les publicacions de l'època, com *Los Sitios*, *Destino* o *ABC*, veiem detalls del suposat «romance» entre l'animal més bell del món, Ava Gardner, i el *torero-macho* del film, el català Mario Cabré. Una altra iniciativa és el cicle de pel·lícules de l'actriu nord-americana que durant el mes de juny ha complementat l'exposició, i que s'ha pogut veure al cinema Truffaut, amb considerable públic, sobretot a *Pandora*. L'interès de l'espectador rau en la contraposició entre la mecànica de Hollywood, el seu *glamour* i l'espectacle esteticista del director, Albert Lewin, d'una banda, i de l'altra la realitat del país que, sense matisos, viu en la

misèria. Lewin és un dels directors maleïts del *star system*, fanàtic del surrealisme i de l'art, que ha deixat la seva petjada en films d'estètica curiosa i profunditat intel·lectual: *Supèrbia* (1942), *El retrat de Dorian Grey* (1945), o el que ens ocupa, considerat de culte. *Pandora*, cinquanta anys després, segueix essent un plaer per als sentits, carregat d'estereotips comercials (el matador de torn, el folklorisme, les estàtues gregues que ho envaeixen tot) i d'unes ínfulas literàries que el fan un pèl anacrònic. Una oportunitat per veure un paisatge de la Costa Brava que mai més va ser així. Per a bé i per a mal.

Moisés de Pablo

Literatura i copes: els nous Bertrana

Festa de lliurament de la 34a edició dels premis Prudenci Bertrana, celebrada el 21 de juny a la carpa Nummunit de la Devesa.

Els premis Prudenci Bertrana van inaugurar una nova etapa. La 34a edició va ser la dels canvis: canvi de data i d'escenari, ja que la festa de lliurament s'ha traslladat a la Devesa de Girona, la plaça preferida dels noctàmbuls d'estiu; augment de la dotació econòmica, que en el cas del premi de novel·la arriba als set milions de pessetes; i incorporació d'un premi de pàgines web. Tot plegat amb l'objectiu, ja buscat en anteriors edicions, de popularitzar els Bertrana i connectar-los més amb la societat.

El guardó de novel·la el va guanyar Vicenç Villatoro amb l'obra *La ciutat de fum*. S'hi havien presentat 35 obres, tot un èxit de participació. La nota negativa va venir d'un escrit anònim que, un dia abans de fer-se públic el veredict, va difondre el nom del guanyador, posant en dubte la netedat dels premis. S'afegia així una cullerada de polèmica a l'edició del canvi.

La festa literària a la carpa Nummunit va tenir un gran èxit de convocatòria, amb més de 400 persones. Narcís-Jordi Aragó va

